

Європейські Календарний

газові ринки тиждень №1

(2 – 8 січня 2017 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ – тисяча кубічних метрів
ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, Організацією економічного співробітництва і розвитку та Евростатом. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин.

Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст (13 сторінок шрифтом 9)

Стислі підсумки

1. Цінові процеси тижня

- 1.1 Основні газові фактори тижня
- 1.2 Динаміка цін тижня
- 1.3 Об'єми торгівлі
- 1.4 Нафта і вугілля
 - 1.4.1 Польща імпортує нафту з Ірану
- 1.5 Курс валют

2. Спотові ціни

3. Ф'ючерсні ціни

- 3.1 NCG/Pegas

4. Прогноз на 2017 р.

- 4.1 Основні риси європейської газової галузі в 2017 р.
- 4.2 Динаміка постачання
- 4.3 Зміна контрактних умов
- 4.4 Прогноз постачання
 - 4.4.1 Росія
 - 4.4.2 Інші постачальники Європи

Додаток. Прейскурнт НАК «Нафтогаз України» на природний газ з 1 січня 2017 року

Спотові ціни за підсумками тижня помірковано зросли, а ф'ючерси так же помірковано подешевшали (більш активно – у Західній Європі). Протягом тижня діяв понижувальний ціновий тренд. Однак висока ціна в перший день торгів та стрибки цін в окремі дні призвели до підвищення результуючої спотової ціни. При цьому, в Австрії та Чехії середні ціни цього і попереднього тижнів були однаковими. Погода в Західній Європі була доволі м'якою, з плюсовими температурами, що перешкодило стрибку газових цін внаслідок екстремальних погодних умов у регіонах ЦСЄ і Південної Європи. Активність на газових ринках була в'ялою, покупці зосереджували зусилля на купівлі трубопровідного газу, а не хабового. Як і раніше, курси валют впливали на ціни, виражені в дол. США, суттєво змінюючи динамку ціноутворення. У католицьких країнах 6 січня відзначали свято 3 царів (волхвів), з приводу чого у Польщі, в Австрії та інших католицьких країнах біржі не працювали, а у Чехії не було навіть торгів і по споту.

Об'єми торгівлі на цьому тижні були невисокими, європейські покупці менше купляли на хабах, але активно імпортували газ за довгостроковими контрактами, щоб вибрати квоту take-or-pay, в очікуванні на удорожчання природного газу, ціна якого прив'язана до нафти/нафтопродуктів. Саме тому зафіксовано такі низькі обсяги торгівлі в Німеччині, помітно нижче Польщі, газовий ринок якої на порядок менше.

Нафта протягом тижня несильно дорожчала, реагуючи на відомості про хід виконання домовленостей ОПЕК.

Валюти. Американський долар падав відносно основних світових валют під впливом неясності щодо фінансової політики нового президента США. На газові ціни впливав курс дол. США. Так, 7 січня в Польщі газ дещо подешевшав, але курс злотий/дол. США нівелював зменшення ціни.

Спотові ціни. Середня ціна тижня на поставки наступної доби по всіх досліджуваних хабах у регіоні ЦСЄ підвищилася на 1,7% (+4,9% на попередньому тижні), до \$...*. Середня спотова ціна на CEGH і Чехії була точно такою ж, як попереднього тижня (зміна = 0,0%). Основний внесок у середній по регіону приріст надав Угорський ВТП (+4,6%). У Західній Європі середній по регіону денний приріст ціни з поставкою наступної доби становив

1,9% (+6,2% на попередньому тижні), середня тижнева ціна склала \$...*. На торгах 06.01.17 ціна поставок наступної газової доби була нижче, ніж тиждень тому, та становила на CEGH \$.....

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна місячних промптів по всіх досліджуваних хабах не змінилася (0,0%; +5,9% на попередньому тижні).

Поставки у 2 кварталі 2017 р. у середньому подешевшали на 0,6% (+5,0%).

Поставки у літній сезон 2017 р. у середньому подешевшали на 0,5% (+4,8% на попередньому тижні).

NCG. Ф'ючерсні ціни на NCG за підсумками тижня знизилися в середньому по всіх категоріях форвардних контрактів, на 2,7% (+4,8% на попередньому тижні). Найбільше дешевшали поставки в літній сезон 2017 р. та у літній сезон 2018 р. **Очевидно, в Європі значного закачування в ПСГ може не бути.** Об'єми торгівлі на NCG всіма видами форвардних контрактів впали навіть відносно дуже низьких обсягів торгівлі попереднього тижня, досягнувши сумарно за тиждень 78 млн. куб. м (83 млн. куб. м на минулому тижні). Найбільше торгувалися поставки у лютому 2017 р. та березні 2017 р.

Прогноз на 2017 р. передбачає, що: (1) попит Європи на природний газ надалі зростатиме, здебільшого під впливом потреб електроенергетики, (2) постачальники трубопровідного газу до Європи продовжать активно розширювати свою частку європейського ринку, а експортери СПГ, зі свого боку, намагатимуться суттєво збільшити свої обсяги, подолати неочікувано низькі об'єми 2016 р., (3) ціна на газ на початку 2017 р. головним чином визначатиметься погодним фактором; м'яка зима призвела б до здешевлення газу; але погода, навіть дещо холодніша, ніж типова, створює високий ризик стрибка цін, враховуючи зростаючий рівень попиту на газ в ЄС.

Нафтова прив'язка губить своє значення в довгострокових контрактах, навіть у Південній Європі.

У 2016 р. експорт РФ до Європи оцінюється в 180 млрд. куб. м. Внаслідок рішення Єврокомісії щодо газопроводу ОПАЛ в 2017 р. може відбутися подальше збільшення обсягів експорту російського газу до Європи. У перші місяці 2017 р., європейські покупці заінтересовані досягнути максимального рівня вибірки за контрактами з «Газпромом» їхніх об'ємів «бери або плати», заздалегідь до очікуваного зростання ціни контрактів з нафтовою індексацією. Наразі неясно, чи ПАТ «Газпром» використає Норд-стрім і ОПАЛ для заміщення українського маршруту транзиту газу до Європи або використає додаткові потужності ОПАЛ задля збільшення об'ємів експорту до Європи. Європейські чинники зазначають, що, як би там не було, але визначальним фактором є те, що Норд-стрім/ОПАЛ є дешевшим варіантом для ПАТ «Газпром», ніж Україна.

Європейські чинники підкреслюють, що порушення транзиту російського газу територією України не можна повністю виключити, особливо, за умов сценарію екстремально холодної зими.

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»